

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biurul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Să iubim pe Sfântul Iosif.

(Urmare).

Să ne propunem, (să ne hotărâm) mai încolo, că atunci când vom vedea că medicul vine să ne cerceteze mai des, când vom vedea că suntem îngrijiți și străjuți și noaptea, cu atât mai vădit când vom vedea că trebuie să se adune doi ori trei medici ca să se sfătuiască asupra boalei noastre, să ne hotărâm că atunci noi de noi — fără să ne îndemne cineva, noi singuri vom cere îndată să vină preotul — păstor sufletesc: să ne mărturisim lui — și să ne cuminece, luând astfel merindea pentru viața de veci; apoi îndată să cerem să ni se facă Maslu, adică să primim Taina Ungerii de pe urmă... Toate aceste să ni le propunem de pe acum, sau să ne hotărâm că le vom face atunci, iar sosind aceea zi mare — să ne aducem aminte a ne împlini făgăduința, sau hotărârea. — În chipul acesta, dacă Dumnezeu ne va da darul de a avea vremea cuvenită înainte de moarte pentru a primi aceste preasfinte Taine, nu vom avea nefericirea de a muri fără de a fi împărtașiți cu dumnezeieștile Taine, ori de a le primi cu mai puțină roadă. Astfel moartea noastră va fi cea mai bună și cea mai scumpă moarte, ce o poate avea un creștin, și Sfântul Iosif va fi foarte indestulit.

În sfârșit să ne rugăm tot mereu Sfântului Iosif, ca să ne dobândească darul, ca astfel să fie într'adevăr moartea noastră. — Să-l rugăm să avem și noi o moarte dulce și fericită — cum a avut dânsul, stând lângă patul lui de moarte Isus și Maria.

Acesta este fructul ce trebuie să-l așteptăm din evlavie sau cuceria noastră către Sfântul Iosif. — Și ce ne-ar putea ajuta toate lucrurile din lumea aceasta, dacă în sfârșit

noi nu am avea o moarte bună? Dacă ne luăm bine pe seamă, în lumea aceasta nu este nimica ce să ne poată într'adevăr interesa, decât a avea o moarte bună și sfântă, un capăt creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace... ceea ce înseamnă a ne ajunge scopul (ținta) pentru care ne-a zidit Dumnezeu. — O moarte bună și singur numai o moarte bună ne poate face să dobândim și să moștenim pe veci Raiul.

Să iubim pe Sfântul Iosif, să dorim a ne vrednici să fim înșirați în numărul cucernicilor săi osebiji; în chipul acesta ne vom face vrednici de darul ca să avem o moarte bună, și nu numai bună, ci vom avea cea mai bună moarte, ce o poate avea un creștin; și acest dar ni-l va dobândi marele și preamăritul nostru Sfânt, Sfântul Iosif, Logodnicul Fecioarei Maria.

Oh Sfinte Iosife! ce frumoasă și sfântă moarte ai avut tu! De o parte lângă patul tău era Isus, de cealaltă latură Preasfânta Maria. — Acela era Unul născut Fiul alui Dumnezeu, care s'a smerit pe sine a te socoti ca pe un Tată; aceasta era Mireasa Spiritului Sfânt, care s'a făcut mireasa sau logodnica ta, pentru ca să fii măturie și păzitor al fecioriei sale neprihănite. — Cât de dulce, cât de plăcută și ce frumoasă a fost moartea ta, o Sfinte Iosife! Pentru darul acela mare care a fericit moartea ta, dobândește-ne și nouă darul — ca și moartea noastră să fie fericită, în darul lui Isus, fiind lângă patul nostru de moarte preasfânta Fecioară Maria, sub scutul și acoperământul tău, Sfinte Iosife! —

Sfârșit.

Misiuni Poporale în comuna Ieud.

Anul acesta, Dumnezeu prin vicarul său, Preafericitul Părinte Papa Piu XI-lea, ne-a învrednicit de un nou an sfânt sub formă de iubileu universal (drept mulțumită multelor urări de bine, primite cu ocazia iubileului de 50 ani al preoției sale,) punând înaintea tuturor comorile cerești spre bucuria și folosul acelor ce le doresc. Cu un cuvânt a sunat din nou chemarea de odihnă pentru cei rătăciți pe căile pierdute ale trupului. Și mare va fi bucuria cerului, căci numărul celor obosiți este mare.

Un caz demn de remarcat și care poate premerge cu exemplu ori cărei parochii, sunt misiunile populare din com. Ieud, unde la chemarea M. O. părinte sufletesc, *Artemiu Anderco* protopop pentru zilele de 20 și 21 Iulie, iubirei s'a răspuns cu iubire.

A participat comuna întreagă, atingând minimum numărul de 1200 credincioși, dintre cari la sfârșit s'au mărturisit și cuminecat 829.

Acest rezultat frumos se datorește în cea mai mare parte M. O. părinte sufletesc, care a instruat poporul, cu o claritate remarcabilă, în două predici anterioare, despre indulgențe. Amândouă zilele s'au desfășurat într'un mod sărbătoresc și adevărată reculegere sufletească. Au fost împreunate cu ajun și post.

Aceste misiuni s'au ținut după următorul program:

În ziua de 20 Iulie ora 8 dimineața s'a servit Utrenia și Litia dimpreună cu rugăciunile prescrise de circularul No. 1886—1929, în biserica din partea de sus a comunei de unde credincioșii sub formă de procesiune, au pornit la biserica din jos. Ajunsă aci s'au făcut rugăciunile prescrise și s'au rostit predica de introducere, din partea M. O. protopop *Artemiu Anderco* conducătorul acestor sfinte misiuni. Părintele protopop cu o însuflețire uimitoare, vorbește despre pocăință, făcându-te să simți aievea povara păcatului ce apasă asupra conștiinței și stăruind în suflute, dorul de a fi eliberate cât mai curând de greutatea păcatului.

De aci procesiunea pleacă la biserica din partea de sus a satului, unde se servește sf. Liturghie prin preoții: *Artemiu Anderco* protopop Ieud, *Dunca Vasile* paroh

Cuhea, *Cosma Gheorghe* preot *Dragomirești* și doi Lectori. După Liturghie credincioșii au fost miruiți.

După masă la ora 4 s'a făcut Inseratul și Paraclisul. A predicat M. O. preot *Vasile Dunca* despre primatul papal. La sfârșit preoții au mărturisit dela ora 7 până la 10 seara.

În 21 Iulie, fiind biserica prea mică s'a celebrat sf. Liturghie afară sub cerul liber. A predicat M. O. preot *Gheorghe Cosma*, despre indulgențe. Prin exemplele aduse captivează cu desăvârșire poporul ce asculta. La sfârșitul Liturghiei se cuminecă 257 bărbați și 466 femei.

După masă la ora 4 s'a făcut Inseratul dimpreună cu Canonul Dlui *Isus Hristos*. Ultima predică o ține M. O. pr. *Gh. Cosma* despre Cuminecătură. La sfârșit iarăși mărturisire până seara. S'au mărturisit 106 credincioși.

În 22 Iulie dimineața ora 7 se celebrează sf. Liturghie, când se și cuminecă cei mărturisiți din ziua precedentă. La sfârșitul Liturghiei se cântă *Doxologia* și apoi urmează puține cuvinte de mulțumită din partea M. O. protopop *A. Anderco*. Și cu acestea s'au încheiat misiunile populare în comuna Ieud.

Toți acei, cari am fost fericiți a lua parte la aceste sfinte misiuni, suntem pătrunși de adevărată mulțumire sufletească și rugăm cerul ca și de aci înainte, întăriți cu darul de sus, să putem da neînsemnatul nostru ajutor bisericii, care adesea are să lupte cu mulți și înfricoșați dușmani. Aducem recunoștință sinceră M. O. preoți, cari ne-au luminat mințile pentru a putea fi împărtașiți din comorile cerești.

Și în urmă ridicăm glasul în rugăciunile noastre și pentru neimpăcații dușmani ai blândului Mântuitor, să vină și ei la izvorul veșnic, ca niciodată să nu însetezeze.

Gavril Mariș teolog

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii Sighet Piața Unirii 25.

Din catehism.

90. Unde merge sufletul omului după judecată cea de osebi?

(Urmare).

După ce încă atât cărțile dogmatice și mai vârtos cărțile liturgice și rituale a bisericii ortodoxe prescriu rugăciuni și liturgii pentru morți, precum și zilele comemorative, și în ritul lor se cuprind foarte multe rugăciuni în cari se cere de la Dumnezeu, ca să odihnească sufletele morților în pace, și ca să-i primească în fericirea vesnică, prin acest rit se presupune credința în purgator.

Cum să pot împăca aceste două lucruri? Aceia, cari susțin că biserica ortodoxă nu admite existența purgatorului, zic că biserica ortodoxă face rugăciuni pentru morții, cari pentru păcate de moarte au ajuns în iad, nu mai este timp de a face penitență, totuși cred că sufletele unor osândiți pentru rugăciunile credincioșilor vor fi eliberați din iad.

Aceia, cari zic, că biserica ortodoxă crede în purgator, spun că în biserica grecească locul unde ajung sufletele acelora cari nu merg în rai, se numește cu un singur cuvânt: Hades — iad —; ei zic că în afară de aceea, cari au fost osândiți la suferințe vesnice, în acest Hades au fost și sfinții părinți ai testamentului vechi în așteptarea buneii vestiri a mântuirii și tot în acest loc sunt și de acele suflete, cari prin rugăciunile bisericii se pot elibera. Aceste suflete și dacă s'au întinat cu păcate, dacă au murit în actul părării de rău și având darul lui Dumnezeu au fost osândiți la suferințe trecătoare, de cari se pot elibera prin rugăciunile credincioșilor, prin urmare nu prin penitența lor se eliberează ci prin rugăciunile altora.

De fapt în cele mai vechi cărți rituale credința în purgator și rugăciunile pentru morți se predau ca lucruri cunoscute și recunoscute de toți.

Prin cinstea, de care să bucură aceste cărți în biserica ortodoxă, sau de loc sau foarte puține modificări sau străcurat în acele — din secolul XVII. incoace — însă cu dorința unora de a lărgi cât mai mult diferențele între biserica ortodoxă și biserica Romei, sa produs un echivoc între doctrina profesată în cărțile simbolice, și în credința practică manifestată în rit. Dacă s'ar judeca

lucrul după principiul stabilit de sf. Augustin, ca norma rugăciunii este și norma credinței, am putea spune că biserica ortodoxă din timpurile cele dintâii și până astăzi s'a manifestat credința în purgator și în eficacitatea rugăciunilor pentru morți în ritul lor. În faptul că biserica ortodoxă a păstrat neștirbit ritul vechi, trebuie să vedem o protecție specială a lui Dumnezeu, meritată poate și prin cinstirea Maicei Domnului în biserica orientală cu scopul ca prin rit folosindu-se ca de o punte de trecere să poată conduce și biserica ortodoxă la catedra adevărului, ca acel adevăr pre care biserica ortodoxă și astăzi profesază în rit și rugăciuni să o recunoască și ca articol de credință.

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

11. Chemarea lui Avram.

(Urmare.)

„Eși din pământul tău, și din locul nașterii tale, și din casa părintelui tău, în pământul care eu ți'l voi arăta ție, și te voi face națiune mare . . .” (12. 1, 2)

Cu acest apel dumnezeesc începe perioada nouă. Avram trebuie să părăsească toate, pământele lui, locul nașterii, casa părintească — unde cum am văzut, intrase deja idolatria și ținta călătoriei necunoscute.

Ajuns în orașul Sichem în Chanaan, Dumnezeu spune lui Avram: „. . . Pământul acesta il voi da săminții tale . . .” (12, 7.)

De alta dată „a fost cuvântul lui Dumnezeu către Avram în viziune zicând: „Nu te teme Avrame! Eu sum scutul tău și respata ta cea mare . . .” (15, 3.)

Avram cu o reflexiune, resămnată zice că în butul promisiunilor „nu m'ai dat semânța . . .” (15, 3.) și Dumnezeu răspunde „Privește ceriul și numără stelele dacă le poți număra așa va fi semânța ta . . .” (15, 5.)

Când a fost avram de 99 de ani, Dumnezeu s'a arătat lui, și i-a zis: „Umblă înaintea mea, și fi desăvârșit. Și voi întări legământul meu între mine și ție și te voi înmulți foarte, foarte . . . (17, 1, 2.) Și voi da ție și sămânței tale după tine pământul unde tu petreci, tot pământul Chanaan în stăpânirea eternă . . .” (17, 8.)

Acestea sunt promisiunile patriarhale, a treia profeție mesianică, care apoi a fost repetit, lărgit și precizat lui Isac și Iacob.

Promisiunile au un înțeles direct material și un înțeles tipic spiritual, în înțelesul lor tipic sunt necondiționate; Chanaanul este prototipul împărăției mesianice și a împărăției cerești; aceasta împărăție o vor moșteni urmașii sufletești ai lui Avram — în etern; promisiunile în înțelesul lor material nu au fost promisiuni gratuite ci condiționate: „... și dacă voi nu mă veți asculta, și nu veți face aceste ordini... voi trimite preste voi spaima și lingore... și mi voi îndrepta fața mea contra voastră... și voi sfărâma puterea mândriei voastre... și dacă voi nici după aceste nu veți asculta de mine?... acest pământ îl voi pustii de se vor mira de dâșii vrăjmașii vostri, cari vor locui intrinsul... vă voi risipi între națiuni...” (Lev. 26, 14—33.) Chanaanul făgăduit pe vecie lui Avram și seminței lui a fost pierdut vremelnice cu captivitatea din Babilon și definitiv cu cucerirea romană.

Avram a arătat o credință neșarmurită: „Prin credință Avram chemat fiind, de a ieși la locul care era să-l i-a spre moștenire a ascultat și a ieșit ne știind unde merge.” (Evr. 11, 8.) Despărțirea dela casa părintească îi s'a ușurat prin făgăduințele strălucite, însă aceste făgăduinți au presupus mai multă credință, căci obiectul lor era atât de mare că împlinirea lor în mod normal nu era de așteptat. Promisiunile erau tot mai precise și categorice, iară realizarea lor tot mai puțin cu puțință.

Dumnezeu i-a promis că îi va da Chanaanul „dar nu i-a dat stăpânire intrânsa, nici un paș de picior, dară a promis că-i va da-o spre stăpânire lui și seminței lui după dânsul, el încă ne având copil” (Fapte 7, 5.) însă Avram „ne fiind slab în credință nu s'a uitat la corpul său cel omorât, mai de o sută de ani fiind, nici la stărpăciunea Șarei. În făgăduința lui Dumnezeu nu s'a indoit prin necredință, ci fu tare în credință dând mărire lui Dumnezeu” (Rom. 4, 18, 19.) Prin aceasta credință a meritat să fie prototipul și modelul ba chiar „părintele tuturor celor ce cred.” (Rom. 4, 11.)

Promisiunile făcute lui Avram însemnează un progres însemnat în profețiile mesianice. Mântuirea mesianică apare cu un dar

care va ridica blăstămul păcatului. Isvorul darului este localizat în sămânța lui Avram, însă reversarea lui este generală; nu este legată nici de o persoană nici de un popor, lumea întreagă este invitată să profite de aceasta operă dumnezească „în sămânța ta se vor binecuvânta toate neamurile pământului.” (12, 3, 22, 18.)

În timpul, când restul lumii nu mai cunoștea de cât zeii locali, cel mult naționali, atunci Dumnezeu, făcând apel către Avram, și de alegând de popor ales a lui poporul izraelit în interesul nostru al tuturor ne revelează o credință universală, la care toți oamenii și toate popoarele sunt invitate.

Pentru credința cea mare Dumnezeu face cu Avram un legământ, semnul legământului este tăerea împrejur Dumnezeu din partea lui reînnoște din nou promisiunile, și îi promite lui Avram că femeia lui Șara peste un an îi va naște un fiu.

În anul următor când Avram împlinise o sută de ani, îi s'a născut dela Șarai fiul promis, și l'a chemat Isaac.

† Văd. Clara Maniu.

În vârsta de 86 ani, la 29 Iulie crt. trece la cele veșnice cea mai venerabilă matronă a Ardealului văduva Clara Maniu născ. Coroianu. Suflet generos, însăși îndrumătoare a vieții românești, în cursul lungii sale vieți a îndurat toate suferințele neamului său. Individualitatea ei superioară involvea noțiunea a tot ce este sublim în credință, dragoste de neam, jertfă și abnegațiune pentru tot ce este românesc și tipul mamei adevărate. Ei i-a fost hărțit după lupte și suferințe de decenii să-și vadă națiunea liberă, unită într'o mare țară și la amurgul vieții pe fiul său mai mic Iuliu de primministru al României mari.

La moartea ei, iubirea și venerațiunea întregii Patrii începând dela palatul regal până la cea mai smerită colibă de țărani s'a manifestat într'o măsură atât de mare, în cât abia i se poate găsi pareche în viața unui popor.

Când pătrunși de cea mai profundă stimă ne împărtășim în marea durere a ilustrei Familii Maniu, cerem divinei Pronii pentru neuitata Matronă odihnă veșnică!

Calendar săptămânal.

11 — 17 August 1929.

11. Dumineca XII. d. Rusalii (Ev. Mat. 19, 16.) M. Euplu
12. Luni. M. Foție.
13. Marți. C. Maxim.
14. Mercuri. Pr. Michea
15. Joi. Adormirea Născ. de Dumnezeu (Ev. Luca 10. 38.)
16. Vineri. M. Diomid.
17. Sâmbătă. M. Miron.